
PIENI KAUPUNKI,
ISO ELÄMÄ
Heinola

BUDJETTIKUVAUKSESTA LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN PALVELUKARTTAAN

PIENI KAUPUNKI, ISO ELÄMÄ

Heinola

MATKAKERTOMUS

PIENI KAUPUNKI, ISO ELÄMÄ

Heinola

MATKAOPPAINA

SOS- lapsikylä, Elina Stenvall:

- Hyvinvoinnin tukemisen infra (Varkaus)
- Kannattelevat rakenteet lasten, nuorten ja perheiden elämän eri saumakohdissa
- Talouden kokonaisuuden johtaminen; eurojen luova käyttö perheiden tarpeeseen

Islannin hyvinvointimalli

- Ei taikatemppu, vaan uusi tapa tehdä yhteistyötä ja tahtoa muutosta
- LASTEN OIKEUKSIEN JULISTUS: ”kaikilla aikuisilla on velvollisuus toimia niin, että lasten ja nuorten tulee elämästä parempaa” (Jon Sigfusson)

MATKAOPPAINA

Valtakunnallinen LAPE-hanke

- Perhekeskus Heinolassa jo yli 10 vuotta
- Toimintaympäristön muutos
- Päijät-Hämeen pilotti: Lapsibudjetointi, Hilkka Kemppi

Lapsiperheiden ennakoiva tuki Heinolassa

- Toimeksianto kaupunginhallitukselta
- Laaja moniammatillinen työryhmä

Halu toimia”(Vähän) ennen kyyneleitä”.

Heinola

Kaikille yhteiset palvelut

Kunnalla on velvollisuus tuottaa tietyt lain määrittämät palvelut, joidenkin suhteen asukkaat päättävät, ottavatko niitä vastaan.

Ennaltaehkäisevä painopiste ja helppo saavutettavuus.
Mahdollisuus hakeutua matalalla kynnyksellä palveluihin ja toiminnan piiriin.

Toimintamuotoja Heinolassa

- Varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen (neuvolan terveydenhoitajan ja perhetyöntekijän kesken)
- Perhekeskuksen ja nuorten talon kaikille tarjolla oleva avoin toiminta.
- Suljetut vertaisryhmät (Hoivaa ja leiki- ryhmät, Tahto-ryhmä, Ks. perhekeskustoiminnan tiedote-vihkonen)
- Toimijoiden verkostoituminen ja toimintaa yhteen sovittava johtaminen perhekeskuksen ja nuortentalon ohjausryhmässä.

Kohdennettu tuki

Lisätuki, joka perustuu asukkaan suostumukseen.

Monia ohjautumisen tapoja palvelusta riippuen, esim. suora yhteyden otto lapsen/perheen omasta aloitteesta tai ohjautuminen palveluohjauksen, lähetteen tai verkostopalaverin kautta.

Kohdennetun palvelun on mahdollista jalkautua matalan kynnyksen palvelun asiakastyön tueksi (** vahvistaminen!**). Toisaalta palvelusta on mahdollisuus ohjata asiakas tarvittaessa vaativamman tuen piiriin.

Toimintamuotoja Heinolassa

- Erityisopetuksen toimintatavat varhaiskasvatuksessa ja koulussa
- Oppilashuoltoryhmien toiminta ja eri tahojen yhteistyötavat esim. lääkäri-terveydenhoitaja-psyykkari-psykologi-kuraattori-erityisopettaja-rehtori-koulun nuorisotyöntekijä-etsivä nuorisotyö kesken.
- Varhaisen puuttumisen malli
- Kohdennettu ryhmätoiminta (Maltti-, Valokit-, Loisto-, Poikaklubi- ym. ryhmät kouluikäisille, ryhmät nuorille äideille.
- Eroneuvonta Heinolassa (ja Lahdessa toimivat ryhmät) Lahden Ensi- ja turvakotiyhdistyksen toteuttamana.

Vaativa tuki

Akuutit tai suuren huolen tilanteet.
Kiireellisyyden arviointi. Riittävän nopea toimiminen, hoitoon pääsy ja avun saanti.

Tietyissä tilanteissa on mahdollisuus toimia vastoin asiakkaan tahtoa, mikäli lain mukaiset perusteet toiminnalle. (Kiireellinen sijoitus ja huostaanotto lastensuojelussa, psykiatrinen pakkohoito erityisissä lain määrittelemissä tilanteissa.)

Toimintamuotoja Heinolassa

- Erikoissairaanhoidon palvelut, joihin ohjaudutaan lääkärin lähetteellä
- Vaativat kuntoutuspalvelut, joihin myös ohjaudutaan lääkärin lähetteellä
- Lastensuojeluilmoitus ja tarvittaessa ilmoitus poliisille lastensuojelulain mukaisesti
  + Toimintaohje viranomaisille kaltoinkohteluepäilyn selvittämiseksi
- + Toimintamalli perhe- ja lähisuhdeväkivallan puheeksi ottamiseksi (ehkäisevää toimintaa…)
- Kriisityön toimintamalli

Heinola

KOHTI YHTEISTÄ PALVELUKARTTAA
Yhteisymmärrys - Mistä on kyse?

Lapsilähtöinen budjettianalyysi on päätöksenteon työkalu, joka tarjoaa tietoa siitä, kuinka paljon resursseja kunta kohdistaa lasten, nuorten ja perheiden tukemiseen. Onnistuneessa budjettianalyysissä tulee ymmärtää kustannukset, palvelut ja niiden vaikutukset.

=> **palvelukartta** lasten, nuorten ja perheiden palveluista ja tilinpäätöstietojen koonti mahdollisuuksien mukaan.

=> **budjettikuvauksen** avulla voidaan hahmottaa rahavirrat niin, että kustannusten siirtyminen raskaista palveluista kevyempiin on nähtävissä.

=> kerätään tilinpäätöstiedot ja jaetaan ne väestömomentteihin

=> tavoitteena palveluiden **kustannusvaikuttavuus, johtamisen työkalu ja päätöksenteon apuväline**

Heinola

OULU: Elina Vähäkangas, Suvi Nuutinen

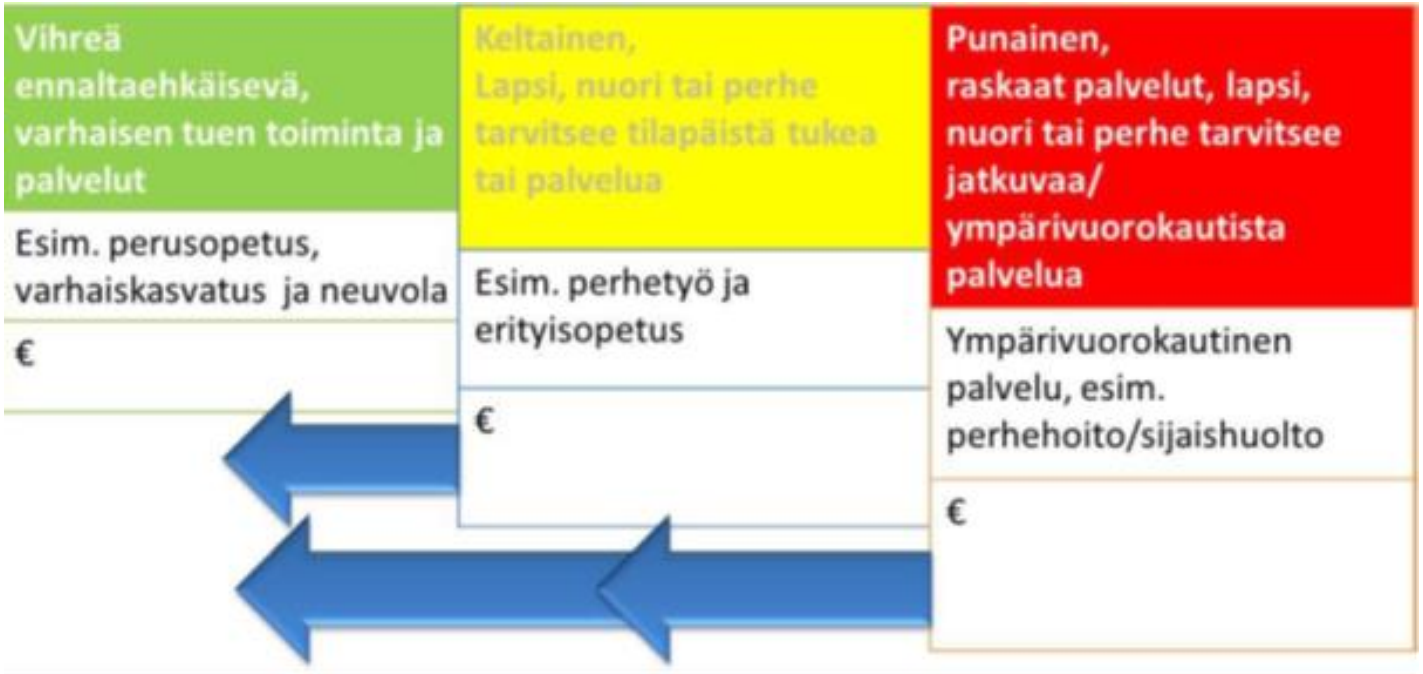

Heinola

HEINOLAN PALVELUKARTTA LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN PALVELUISTA

PIENI KAUPUNKI, ISO ELÄMÄ

Heinola

KAIKILLE YHTEISET PALVELUT

KOHDENNETTU TUKI

VAATIVA TUKI

2018

Sosiaali- ja terveystoimiala
Hyvinvointiala

HEINOLAN PALVELUKARTTA LASTEN, NUORTEN ja PERHEIDEN PALVELUISTA

Sosiaali- ja terveystoimiala
Hyvinvointitoimiala

	0-6 v.	7-15 v.	16-18 v.	Vanhemmuus
	Perhekeskus, yhteisöllinen oppilashuolto, maahanmuuttajien kotoutumisen tukeminen Aktiivinen ja virikkeellinen vapaa-aika: liikunta, kirjasto, musiikkiopisto, kuvataide, museopalvelut, seurakuntien ja järjestöjen toiminta			
KAIKILLE YHTEISET PALVELUT Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (HYTE) Ennaltaehkäisy Varhainen tunnistaminen	Neuvola Suun terveydenhuolto / tarkastukset Moniammatillinen työparityöskentely (kotikäynnit), vavu-haastattelut Ryhmätoiminta Palveluohjaus Palvelutarpeen arviointi / shl Varhaiskasvatus Esiopetus Varhaiskasvatuksen kerhot Kotihoidontuki Yksityisen hoidon ohjaus ja valvonta Palveluohjaus Kasvun ja oppimisen yleinen tuki	Kouluterveydenhuolto Suun terveydenhuolto / tarkastukset Ryhmätoiminta Palveluohjaus Palvelutarpeen arviointi / shl Opetuspalvelut (yleisopetus) Kerhot Leirit Aamu- ja iltapäivätoiminta (1. lk) Oppimisen tuki, mm. luokkamuotoinen erityisopetus Psykiatrinen sairaanhoitaja Psykologipalvelut Koulukuraattorit	Opiskeluterveydenhuolto Suun terveydenhuolto / tarkastukset Kutsuntatarkastus Ryhmätoiminta Palveluohjaus Palvelutarpeen arviointi/ shl Nuorisopalvelut Nuorten työllisyyspalvelut Nuorten ohjauspalvelut Toisen asteen koulutus	Neuvolat, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolt Seulonnat Suun terveydenhuolto / tarkastukset Moniammatillinen työparityöskentely (kotikäynnit), vavu-haastattelut Ryhmätoiminta Palveluohjaus Palvelutarpeen arviointi / shl Perhevalmennus Eroryhmät Avoin varhaiskasvatus Maahanmuuttajapalvelut Palveluohjaus Liikuntaneuvonta
	Yksilöllinen oppilashuolto, perheneuvola, liikuntaneuvonta ja laaja-alainen palveluohjaus (varhaiskasvatus, terveysneuvonta, sosiaalipalvelut jne.)			
KOHDENNETTU TUKI Varhainen puuttuminen Lapsen kehityksen ja koulunkäynnin tuki lapsen omassa kasvuympäristössä Ammattilaisen apu ongelmatilanteissa	Avosairaanhoidon vastaanottopalvelut Suun terveydenhuolto / lääkäripalvelut Ryhmätoiminta (esim. Hoivaa ja leiki) Puheterapia Toimintaterapia Fysioterapia Neuvolapsykologi Lapsiperheiden kotipalvelu, perhetyö, tukiperhe, tukihenkilö / shl Sosiaalipäivystys Perheoikeudelliset palvelut Varhaiskasvatuksen perhekuraattori Varhaiskasvatuksen erityisopetus Moniammatillinen yhteistyö sekä palvel ohjaus soten palveluihin Kasvun ja oppimisen tehostettu ja erityinen tuki	Avosairaanhoidon vastaanottopalvelut Suun terveydenhuolto / lääkäripalvelut Nepsy-toiminta Ryhmätoiminta Fysioterapia Lapsiperheiden kotipalvelu, perhetyö, tukiperhe, tukihenkilö / shl Sosiaalipäivystys Perheoikeudelliset palvelut Psykiatrinen sairaanhoitaja Psykologipalvelut Koulukuraattorit Koulunuorisotyö Vammaisten lasten aamu- ja iltapäivä toiminta Opetuksen tehostettu ja erityinen tuki	Avosairaanhoidon vastaanottopalvelut Suun terveydenhuolto / lääkäripalvelut Ryhmätoiminta Fysioterapia Lapsiperheiden kotipalvelu, perhetyö, tukiperhe, tukihenkilö 16-18 v. / shl Sosiaalipäivystys Perheoikeudelliset palvelut Etsivä nuorisotyö Työpajatoiminta	Avosairaanhoidon vastaanottopalvelut Perustason mielenterveys- ja päihdetyö Suun terveydenhuolto / lääkäripalvelut Ryhmätoiminta (esim. Hoivaa ja leiki) Neuvolapsykologi Nepsy-lasten vanhempien ryhmä Lapsiperheiden kotipalvelu, perhetyö, tukiperhe, tukihenkilö / shl Sosiaalipäivystys Perheoikeudelliset palvelut Moniammatillinen yhteistyö sekä palveluohjaus soten palveluihin
	Vaativat kuntoutuspalvelut			
VAATIVA TUKI Hoito, terapia ja kuntoutus Vaativaa ja jatkuvaa tukea	Lastenpsykiatria avo ja osasto Somaattinen erikoissairaanhoito Lastensuojelu (avo-, sijais- ja jälkihuolto) Kehitysvammaisten ryhmätoiminta (6 v.) Keva-yksikkö (alle 18 v.) Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten varhaiskasvatus- ja esiopetuskulut	Lastenpsykiatria avo ja osasto Somaattinen erikoissairaanhoito Nepsy-toiminta Lastensuojelu (avo-, sijais- ja jälkihuolto) Kehitysvammaisten ryhmätoiminta Keva-yksikkö (alle 18 v.) Etappiluokka Sairaalakoulu	Nuorisopsykiatria avo ja osasto Somaattinen erikoissairaanhoito Lastensuojelu (avo-, sijais- ja jälkihuolto) Keva-yksikkö (alle 18 v.) Starttivalmennus	Psykiatriset ja päihdepalvelut, avo erikois sairaanhoito ja osasto Somaattinen erikoissairaanhoito Kehitysvammaisten ryhmätoiminta Lastensuojelu (avo-, sijais- ja jälkihuolto) Keva-yksikkö (alle 18 v.)

PIENI KAUPUNKI, ISO ELÄMÄ
Heinola

MATKAKERTOMUSTA

- Organisaation toimintamalli?
- Automatisoidun tietojärjestelmän puute?
- Monitoimijainen johtajuus?
- **=> Pilottiharjoitus Heinolassa vuonna 2018: Lapsibudjetoinnin pilotti Heinolassa on ollut rajapintayhteistyön ja monialaisen työskentelyn harjoitus. Palvelukartta koetaan onnistumisena vaikka tilinpäätöslukujen koontia on häirinnyt pääasiassa aggregoitu tieto.**
- => Pelko, että kehitetään kokonaisuutta, joka ehkä jää maakunnallisten rakenteiden jalkoihin. Isot uudistukset vievät myös **henkilöresursseja** jo nyt kunnan päästä.
- **=> Tahtotila uteliaaseen kehittämistyöhön on, mutta valtiolta tai muun toimijan ylimääräinen resurssi ja käytännön tuki auttaisi etenemään.**

(Hilkka Kemppi)

MATKA JATKUU

SIVISTYSTOIMI => v. 2017 HYVINVOINTITOIMIALA :

- **Varhaiskasvatuksen perheku**
- **3. koulupsykologi**
- **Tae2020 : vakituisen henkilöstön NEPSY-koulutus (varhaiskasvatus-, opetus- ja koulutus-, nuoriso- ja ohr– henkilöstö)**
- **Islannin mallia Heinolassa – toimintamalli**

HYVINVOINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN SYSTEMAATTINEN TOIMINTAMALLI JA VUOSIKELLO

STRATEGIAAN MONIALAINEN HYVINVOINTIOHJELMA

YHTEISTÄ TYÖTÄ: mm Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden ohjausryhmä – yhteensovittava johtaminen

Perhekeskus yli 10 vuotta => mallinnus: Nuorten talo- toimintamalli
Etsivä nuorisotyö => mallinnus: Etsivä vanhustyö

Heinola

KIITOS.

Pirjo Hepo-oja
Hyvinvointijohtaja
+358 500717310
Pirjo.hepo-oja@Heinola.fi